

בס"ד

זעומקו של מקרא

דברי עומק בפרשת השבוע

ערש"ק

נשא

ה'תשפ"ב

בכל ענייני הקונטרס ניתן לפנות

לטל': 052-7675895

גור-אריה צור

מודיעין עילית

ניתן להצטרף לתפוצת מייל

דוא"ל: leshem895@gmail.com

לעומקו של מקרא - נשא

לְמִשְׁפַּחְתֶּם. שהרי בבני קהת נאמר לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתְכֶם (ד, ב'), וגם בבני מררי נאמר לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתְכֶם (ד, כט'), כבשאר השבטים.

ומבואר במדרש רבה לְפִי שְׁנֵי שִׁיאוֹת ראש שֶׁל בְּנֵי גֵרְשׁוֹן בָּאָה מִבֵּית אָב שְׁלֵהֶם, [שגרשון הוא הבכור], אָבֵל שִׁיאוֹת ראש שֶׁל בְּנֵי קֵהֶת אֵינָה תְלוּיָה בְּבֵית אֲבוֹת שְׁלֵהֶם כִּי אִם בְּנִשְׂאֹת הָאָרוֹן, וְכֵן בְּנֵי מֶרְרִי לֹא הָיוּ כִּי אִם מִבֵּית אָב פְּשׁוּט, לְכַד הַקְּדִים מִשְׁפָּחוֹת לְבֵית אֲבוֹת.

ועוד יש לומר, לעומקו של מקרא שבני קהת, נמנו ראשונה משום נשיאת הארון, וסמוכים הם אצל השבטים, ולכן נגררו אחר שאר השבטים שנאמר בהם לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתְכֶם. אך בדינם נגררים הם אחר גרשון שהוא הבכור שנאמר בו לְבֵית אֲבֹתְכֶם לְמִשְׁפַּחְתֶּם.

ובני מררי, מאחר והוא השלישי לגרשון, סמוך הוא אצל קהת ונגרר אחריו להיות נכתב בו כבקהת לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתְכֶם, אך בדינם נגררים הם אחר גרשון שהוא הבכור שנאמר בו לְבֵית אֲבֹתְכֶם לְמִשְׁפַּחְתֶּם.

נִשְׂא אֶת-רֵאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם-הֵם לְבֵית אֲבֹתְכֶם לְמִשְׁפַּחְתֶּם: (ד, כב')

יש לשאול מדוע בשבט לוי בכללו נאמר לְבֵית אֲבֹתְכֶם לְמִשְׁפַּחְתֶּם, (ג, טו'), ובכל השבטים מראובן ועד נפתלי נאמר בסדר ההפוך: לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית אֲבֹתְכֶם (במדבר א, כ'-מב').

והטעם מובא במדרש רבה לגבי שבט לוי : לְבֵית אֲבֹתְכֶם לְמִשְׁפַּחְתֶּם (במדבר ד, כב'), לְבֵית אֲבוֹת עֲשֵׂה לוֹ מִשְׁפָּחוֹת וְלֹא לְבֵית אֲמוֹתְכֶם, שְׁאִם נִשְׂאוּ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן מִבְּנוֹת קֵהֶת אוּ מִבְּנוֹת מֶרְרִי יִקְרְאוּ בְּנֵיהֶם עַל שֵׁם מִשְׁפָּחוֹת גֵרְשׁוֹן, אָבֵל אִם מִשְׁפָּאֵר מִשְׁפָּחוֹת [של שאר השבטים] נִשְׂאוּ מִבְּנוֹת גֵרְשׁוֹן, הָיוּ בְּנֵיהֶם נִקְרְאוּ עַל שֵׁם שְׁאֵר הַמִּשְׁפָּחוֹת.

ומכאן יש ללמוד החילוק בין שבט לוי לשאר השבטים. ששבט לוי צריך יחוס לכל אחד מבני לוי, בני גרשון בני קהת ובני מררי, לידע כל אחד במה עבודתו. אבל שאר השבטים כולם יקראו על שם האב הראשון. הראובני, השמעוני הגדי וכו'.

ועוד יש ליתן טעם מדוע בבני קהת ומררי בפרטות לא נאמר לכאורה כפי שנאמר לכלל שבט לוי, לְבֵית אֲבֹתְכֶם

לעומקו של מקרא - נשא

קלה, ואינו בהכרח מחובר עם שלאחריו: נִשְׂא אֶת-רֵאשׁוֹ בְּנֵי קֹהֵת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי, ואשר על כן ירמוז הכתוב שבני קהת אינם כשאר בני לוי אלא מופרדים מהם ומורמים מהם כטפח. כאותו טפח של זר זהב סביב אשר על הארון.

ואם כך, חוזרת השאלה מה הוא שאמר הכתוב בבני גרשון גם הם, שהרי לכאורה אינם פְּמוֹהֵם.

אלא שבמדרש רבה מבואר, שפרט לנשיאת הארון, אכן היו בני גרשון שווים לבני קהת בחשיבותם. ולכן נאמר גם הם.

ולעומקו של מקרא יֵאָמֵר, שהמלים גם הם ישרתו למעלה ולמטה גם יחד. גם הם, בני קהת, בדינם גם הם כמו בני גרשון, שנמנים לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם, כנ"ל. וכן בני גרשון, גם הם כמו בני קהת יש להם חשיבות בהשראת השכינה, שכן עבודתם היא יריעות ומכסה האהל, שעל ידם שורה שכינה על הקרשים.

ועל דרך הרמז והסוד, ירמזון אֶלֶיךָ מִלֵּא "גם הם" להשראת השכינה על ידי עבודת הלויים. ועל דרך אל תקרי. אל תקרי גם הם אלא ג' מהם.

דרשת גם-הם

יש לשאול מאחר ושינה הכתוב בין בני קהת ובין בני גרשון, כנ"ל, שבבני קהת אמר לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם ובבני גרשון אמר לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם, מזה הוא שאמר הכתוב בבני גרשון גם הם. נִשְׂא אֶת-רֵאשׁוֹ בְּנֵי גְרָשׁוֹן גַּם הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם.

והרי נראה הדבר כתרתי דסתרי. כי גם הם, פירושו כמו בני קהת, ואילו לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם שהוא לכאורה בסדר הפוך מבני קהת, פירושו לא כמו בני קהת. שבהם נאמר לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם.

ואם נאמר שכוונתו באמרו גם הם, גם הם בנשיאת ראש וחשיבות כמו בני קהת, הרי כבר נאמר נִשְׂא אֶת-רֵאשׁוֹ בְּנֵי קֹהֵת מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי וגו' (ד, ב') כלומר שְׂמוֹרָמִים הם בני קהת מבני גרשון באשר נבחרו מִתּוֹךְ בְּנֵי לֵוִי לשאת את הארון, ככתוב וְלִבְנֵי קֹהֵת לֹא נָתַן [עגלות צב] פִּי-עֲבֹדָתָהּ הַקֹּדֶשׁ עֲלֵהֶם בְּפִתְחָהּ יִשְׂאוּ. (ז, ט').

וגם ידויק שבני קהת אינם כשאר בני לוי על ידי הטעם במילה מִתּוֹךְ שמוטעמת בטיפחא, שהוא כהפסקה

לעומקו של מקרא - נשא

ועוד על דרך הסוד, גם הם אותיות **גם מ"ה**. הוא השם הק' מ"ה המכוון כנגד יעקב אבינו, והוא שם של עולם היצירה **במילוי אלפי"ן** כזה: יו"ד ה"א וא"ו ה"א בגימטרי' מ"ה.

וכאומרו, חלק טוב נטל קהת בשאתו את הארון המכוון כנגד יעקב אבינו. וגרשון ומררי **גם הם** בחשיבות נשיאת הארון, כי היריעות שנישאים על ידי גרשון, והקרשים הנישאים על ידי מררי הם **משכן לארון**.

נמצאו כולם יחד בעולם היצירה מ"ה. והם נקראים **אלופים** בהשראת השכינה כנגד ג' **אלפי"ם** שבשם היצירה כנ"ל, יו"ד ה"א וא"ו ה"א שהוא **אלופו** של עולם.

ולעניין השראת השכינה עם השם הק' מהמ, **מובא בזהר חדש**, (ומובא בסדר הדורות אצל ר' יהושע בן לוי, ומפורט באורך בלעומקו של מקרא לפרשת בשלח) **שמהמ** מכוון כנגד שתי מלים בפרשת ציצית, כנגד המלה **כנפי** [על כנפי בגדיהם] וכנגד המלה **אמת**. [ה' אלקיכם אמת].

וכשם שכנפי הציצית משרים שכינה על האדם הלושבשם, על ידי השם הק' מהמ, כן עבודת הלויים **משרים**

ופירושו: **מהם** הוא שם קדוש מע"ב שמות היוצאים מג' פסוקים בפרשת בשלח [פרק כא, פס' יט-כא] המתחילים במלים: ויסע ויבא ויט. והם בני ע"ב מלים בכל פסוק, וכשיכתבו זה מתחת לזה, יתקבלו ע"ב שלשות מלמעלה למטה, הם הע"ב שמות הק', ואחד מהם הוא **מהמ** הוא המלאך **הממונה על השראת השכינה**. ובהיות שמות אלו של רחמים גמורים, לא תמצא בהן האות ג', שיסודה בשיתוף מדת הדין עם מדת הרחמים בבריאת העולם. ולכן ירמזון האותיות גםהם לשם הק' **מהמ** כאשר ה-ג' ניטלה מהן. כזה: ג' - מהמ.

ואע"פ שבבני מררי לא נאמר **גם הם**, הושוו כולם **לגרשון** בחשיבות של **השראת השכינה**. ותרמוזו לכך ה'ג' של גרשון, לומר: ג' בני לוי הנמשכים מן הבכור גרשון, כולם שווים בהשראת השכינה, על ידי השם הק' **מהמ**. ועל דרך ה**צח**, יאמר מאי **גם הם**, שגדולת קהת ומררי **מהם**, מבני גרשון. לכן נאמר ג' **מהם**. או פלג לדרך זו: ג"מ ה"ם. ר"ת גרשון מררי הם בחשיבותם **כבני קהת**. שלכולם יש חלק בארון.

לעומקו של מקרא - נשא

ואשר על כן, יש ליתן טעם להבדלים שנתנה התורה בין ג' בני לוי, ומדוע יִבְחַר קהת ראשונה לפני אחיו הבכור גרשון.

גרשון קהת ומררי וההבדלים

ביניהם

ובשימת לב למעיין הבדיל הקב"ה את שבט הקהתי בכמה דברים. וכל זאת להראות חשיבותו על פני אָחיו, וכדברי הכלי יקר שהיו תופשי התורה לומדיה ועמליה.

והנראה לומר שמשום חשיבותם של משה ואהרן, בחר ה' בכל שבט הקהתי לעניינים שבקדושה, ובכתף ישאו את הארון והמנורה וכל כלי הקדש שבקדש ובקדש הקדשים. ואשר על כן הבדילים מגרשון ומררי, להיות נפקדים בשתי פרשות נפרדות. קהת בסוף במדבר, וגרשון ומררי בתחילת נשא. לכן נאמר נשא את ראש בני גרשון גם הם וכו'. וגרשון שהוא הבכור שבלויים זכה בפרוכת וביריעות המשכן וכו' ומררי זכו בקרשים וכו'. ואולי יש לומר כי על כן נקרא שמו מררי, על שם שמר לו מר בהיותו נושא הקרשים שהם בקדושה פחות חמורה מן הפרוכות ובודאי מן כלי הקדש. אולי גם משום כובדם.

השכינה במשכן על ידי השם הק' מהמ מכיון כנגד המלה אמת, כי זו אמיתות העבודה הנרצית להשרות שכינתו הק' בעולמו.

מִבְּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמֵעֵלָה עַד בֶּן-חֲמֵשִׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אֹתָם כָּל-הַבָּא לְצִבְאָה לְעֵבֶד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד (ד, כג')

כָּל-הַבָּא לְצִבְאָה צָבָא.

בשימת לב, נאמר כאן בבני גרשון כָּל-הַבָּא לְצִבְאָה צָבָא, ובבני מררי (לקמן ד, ל') נאמר כָּל-הַבָּא לְצִבְאָה, ואילו לעיל בבני קהת נאמר (לעיל בפרשת במדבר, ד, ג') כָּל-בָּא לְצִבְאָה לְעֵשׂוֹת מְלָאכָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד.

כל בא לצבא. כל הבא לצבא.

נאמר בקהת "כל בא לצבא לעשות מלאכה באהל מועד". ובגרשון נאמר כל הבא לצבא צבא לעבוד עבודה באהל מועד". וכן במררי נאמר כל הבא לצבא לעבד את עבדת אהל מועד.

לעומקו של מקרא - נשא

ולא כל **הבא**. אך גרשון ומררי שתפקידם וכלי משאם פחות משל קהת, היה צריך ליתן להם **חיזוק של קדושה** ונאמר בהם **כל הבא לצבא**, בה"א הידיעה, שהיא **תוספת ה' של קדושה**. כדי להיות כולם שוים בקדושתם לפני בוראם.

ועוד יש לומר כל בא. כל הבא. כמובא לקמן פרק ח פס כד [בהעלתך], זאת **אָשֶׁר לְלוֹיִם מִבֶּן חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעֲלָה יָבֹא לְצִבָּא צָבָא בְּעִבְדַת אֱהֶל מוֹעֵד**, ומובא ברש"י **מבן חמש ועשרים**. ובמקום אחר אומר **מבן שלשים שנה** (במדבר ד, ג), הא כיצד, מבן כ"ה בא ללמוד הלכות עבודה, ולומד חמש שנים ובן שלשים עובד, מכאן לתלמיד שלא ראה סימן יפה במשנתו בחמש שנים (ו) ששוב אינו רואה (חולין כד). ולפיכך יהיה **כל בא** בן עשרים וחמש, **כל הבא** בן שלשים. שהוא **כבר בא** ועומד מזה **חמש שנים** ללמוד הלכות עבודה, והוא עתה כבר בן שלשים. ולכן כתוב בה"א הידיעה שהאות ה"א תורה על **חמש שנים**.

ועוד י"ל שלכן כתיב גם **יבוא**, בלשון עתיד. **וכל הבא** בלשון הווה. **כל הבא** שהוא כבר בא ועומד והוא כבר בן שלושים שעברו עליו חמש שנים. **יבוא**

ועוד יש לומר, על פי מה שאמרו חז"ל במסכת ברכות [ז:]: **שְׁמָא גָרִים**. ופירושו ששמו של האדם הוא שגורם לו את כל גלגולי חייו ואף של צאצאיו. וכפי שדרשו שם על שמה של רות: רות, מאי רות, א"ר יוחנן שזכתה ויצא ממנה דוד שריווהו להקב"ה בשירות ותשבחות. ונקראה רות מלשון להרוות צמאנו של הקב"ה כביכול.

כמו כן, הלויים נקראו על שם פעולתם לעתיד לבוא. כגון **גרשון** נקרא על שם **יריעות המשכן** ושמו מעיד עליו כי השכינה שורה על יריעות האהל, והוא מדור לשכינה, ועל כן שמו **גר-שון**. שהשכינה כביכול גרה במעשה ידיו. כעין **גר-שם**, אלא שנולד **ראשון** ולכן נקרא שמו **גר-שון**. שהשכינה גרה בראשון.

וכן **קהת**, הוא ר"ת **קדש הקדשים תשא**.

ומררי כפי שהוזכר לעיל, **שמר לו מר** נשיאת הקרשים, שכובדם רב ועל כן נצרכו לארבע עגלות, וכן קדושתם פחותה מהיריעות ומכלי הקדש.

וכן כאן בענינינו, **הובדלו הקהתים משאר אחיהם, משום עוצם קדושת הכלים** אשר הוטל עליו לשאת. ולכן לא היה צריך לאות ה"א כשבא לצבא לעשות מלאכה. לכן נאמר בו **כל בא**

לעומקו של מקרא - נשא

ובאומרו וּלְמִשְׁאָה ידבר על נשיאתם בעת גמר חנייתם.

ולעומקו של מקרא יש לומר שנכלל במילת לְעֶבֶד גם לשמור ולחוס על היפה, ולתקן כל הצריך תיקון. ועל דרך הצח הוא נוטריקון, לעיין בדבריהם.

זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפָּחַת הַגִּרְשֻׁגִי לְעֶבֶד
וּלְמִשְׁאָה: וְנִשְׂאוּ (ד' כה)
יש ליתן טעם מדוע נסמכו שתי מלים
אלו זו לזו, סוף פסוק ותחילתו: וּלְמִשְׁאָה
וְנִשְׂאוּ

ועל דרך הצח יש לומר אין מזרזין
אלא למזרזין. מיד כשתקעו למסע
העדה, מיד קיימו וּלְמִשְׁאָה - וְנִשְׂאוּ.

ואשר על כן וְנִשְׂאוּ מוטעם בקדמא
ואזלא. שאף על פי שהיריעות כבודות
היו, קדמו ואזלו, התקדמו והלכו בני
גרשון בזריזות לפעלם.

לצבא צבא, יבוא בעתיד שעדין לא
בא, והוא יבוא בגיל עשרים וחמש,
ובגיל עשרים וחמש הוא בא. וזה רמז
לנו רש"י באמרו: הא כיצד, מבן כ"ה
בא ללמוד הלכות עבודה, והוא בן כ"ה.
והוא לפשוטו של מקרא וגם לעומקו,
שירמוז לנו רש"י בזה באמרו מבן כ"ה
בא ללמוד הלכות עבודה.

וכל הבא יכוון לגיל שלשים, שהוא
כבר עומד ובא מזה חמש שנים. ואם
ראה סימן ברכה בחמש שנים אלו
מוטב.

זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפָּחַת הַגִּרְשֻׁגִי לְעֶבֶד
וּלְמִשְׁאָה (ד, כד')

לְעֶבֶד וּלְמִשְׁאָה.

יש לשאול, בשלמא לְמִשְׁאָה דָּבָר
הַדְּבוּר דָּבָר פְּרוּר. שיטלום ליריעות וכו'
בעת המסעות. אלא לְעֶבֶד צריך ביאור.
הספורנו פתר לְעֶבֶד בעת החנייה. האבן
עזרא פתר להקים המשכן וכו'.

ועל דרך הפשט למען ירוץ הקורא בו,
יש לומר שבאומרו לְעֶבֶד ידבר על
פירוק והרכבה. פירוק היריעות לקראת
המסעות, והרכבת היריעות בעת
החנייה.

לעומקו של מקרא - נשא

שבמסירות פרקו והרכיבו ועיינו בהם, ודאגו לכל אשר יצטרך תיקון, וזה אשר כתוב **וְאֵת כָּל-אִשֶּׁר יַעֲשֶׂה לָהֶם**, כל מה שצריך לעשות להם ליריעות וכו' כדי לשמרם, **כֵּן עָשׂוּ**. ויהיה פירוש **וְעָבְדוּ: וכן עשו**.

ועוד יש לומר שעל ידי כך מעלה עליהם הכתוב **כאילו עשאוּם**, לכל היריעות והכלים וכו'. שהרי כבר מפורש בפסוק לעיל **נָשָׂא אֶת-רֵאשִׁי בְּנֵי גְרִשׁוֹן שְׁנָשָׂא מֵרֵמֶז גַּם עַל חֲשִׁיבוֹת וּנְשִׂיאת רֵאשִׁי**. ואם כן נשיאת היריעות וכו' נתנה **חשיבות ליריעות** ולכל אשר יעשה להם, וחזר וריבה הכתוב ואת ואת ואת ואת פעמים רבות לומר לך שנשאו זאת לא כמצות אנשים מלומדה שהמשא הזה להם הוא **כמשוי ח"ו** ומחכים מתי ינחו ממנו, **אדרבה** עשו זאת בחרדת קדש ובהתלהבות הראויה **כמו בעת עשייתם**, וכן כאשר פרוש הכל על הקרשים, ועל כן מעלה עליהם הכתוב **כאילו עשאוּם**. וזה נרמז במילה **וְעָבְדוּ**.

ועל דרך הצח, נכתב ו' לפנייה ולאחריה. **ועבדו**, והאות ו' תורה על השראת השכינה, לומר לך שבנשיאתן השרה הקב"ה **שכינה במעשי ידיהם** מתחילה ועד סוף.

דרשת וְעָבְדוּ

זאת עֲבֹדַת מְשַׁפְּחֹת הַגְּרִשָּׁנִי לְעָבֵד וּלְמִשָּׂא: וְנָשָׂאוּ אֶת-יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְגו' וְאֵת כָּל-אִשֶּׁר יַעֲשֶׂה לָהֶם וְעָבְדוּ: (ד, כד'-כה'-כו')

יש לשאול, מאי **וְעָבְדוּ**, שהרי כבר נאמר: **וְנָשָׂאוּ** וכן נאמר **וְאֵת כָּל אִשֶּׁר יַעֲשֶׂה לָהֶם**, ומה תלמוד לומר **וְעָבְדוּ**.

לפשוטו של מקרא ולתפארת הלשון יאמר שהמלים **וְנָשָׂאוּ וְעָבְדוּ** הם פירוט למה שנאמר לפנייהם וכחוזר על הראשונות: זאת **עֲבֹדַת מְשַׁפְּחֹת הַגְּרִשָּׁנִי לְעָבֵד וּלְמִשָּׂא וְנָשָׂאוּ וְעָבְדוּ**.

ועל דרך הדרש, מובא במדרש רבה פרשה ו', **כָּל מֵה שֶׁהָיָה נַעֲשֶׂה לְכָל הַפְּלִים יָהִי בְּנֵי גְרִשׁוֹן עוֹשִׂים**. כלומר יהיו **משמרים** את הקיים **וחסים** על היפה.

ואשר על כן על דרך הרמז יאמר: שנרמז במילה **וְעָבְדוּ**, נוטריקון: ועיניהם בדקו דבריהם.

ועוד יש לומר, **וְעָבְדוּ** הוא מלשון **וְעָשׂוּ**. כתרגום מארמית. ורצונו לומר

לעומקו של מקרא - נשא

וְעַבְדוּ על ידי שפע ירידת ההשגחה דרך עשר ספירות הק' כנ"ל.

אִישׁ אִישׁ עַל-עַבְדָּתוֹ וְעַל-מִשְׁאָוֹ
וּפְקָדָיו אֲשֶׁר-צִוָּה ה' אֶת-מֹשֶׁה (ד,
מט)

ולהלן הוא אומר **אִישׁ אִישׁ כִּי תִשְׁטָה אֲשֶׁתּוֹ (ה, יג)**.

על דרך המוסר גילה הכתוב, שכאשר יתקיים **איש איש על עבודתו ועל משאו**, לא יפול ברשת היצר של **איש איש כי תשטה אשתו**.

שִׁכְּן עַבְדָּתוֹ היא כנגד עבודה שבלב זו תפילה, **מִשְׁאָו** הוא עול תורה, ו**פְקָדָיו אֲשֶׁר צוּה ה'** אלו המצוות.

ואשר על כן האדם שיש בו עבודת התפילה ותורה ומצוות, הרי הוא כאדם האומר: [תהלים צא, ט-י] **כִּי אָמַתָּה ה'** **מַחֲסִי**, ומיד מתקיים בו המשך הפסוק **עֲלִיוֹן שְׁמֹתָ מֵעוֹנָה - לֹא תֵאָמַר אֱלֹהִים רָעָה וְנִגַע לֹא יִקְרַב בְּאֲהָלָהּ**.

ועוד יש לומר על דרך הצתה, ו**אֶת כָּל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לָהֶם בֹּא לְרַבּוֹת אֶת קֶהֱת וּמַרְרִי**, שגם אצלם נחשב הדבר כאילו עשאוּם וכן"ל, כי גילה הכתוב **בבכור** והוא הדין גם **בשאר האחים**. וכל כך למה, כדי שלא יהיה גרשון **מרגיש כמגורש** מחשיבותו לפני קהת והארון, וכדי שלא יהיה **מררי במרירותו** על שצריך לשאת קרשים כה כבדים, נתן להם הקב"ה **שְׂכָרָם** שבנשיאתן זו ייחשב להם כאילו עשאוּם.

ועל דרך הסוד, דבר הכתוב כנגד עשר ספירות הקדושות: **אֶת-יְרִיעַת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵּהוּ וּמִכְסֵּה הַתְּחָשׁ אֲשֶׁר-עָלָיו מִלְמַעְלָה וְאֶת מִסְּפָתָהּ אֹהֶל מוֹעֵד: וְאֶת קַלְעֵי הַחֹצֵר וְאֶת מִסְּפָתָהּ שֶׁעַר הַחֹצֵר אֲשֶׁר עַל-הַמִּשְׁכָּן וְעַל-הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֶת מִיתְרֵיהֶם וְאֶת כָּל-כְּלֵי עַבְדָּתָם וְאֶת כָּל-אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לָהֶם וְעַבְדּוֹ:**

חזר וריבה הכתוב **את** בעבודת גרשון שמונה פעמים. **ועם וְנִשְׂאוּ וְעַבְדּוּ הֲרִי עֵשֶׂר כִּנְגַד עֵשֶׂר סִפִּירוֹת הֲק' בִּהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה**, לכן נאמר **וְנִשְׂאוּ**, שהיה בהן נשיאת ראש לישראל על ידי עשר ספירות הק'

לעומקו של מקרא - נשא

השנה] כי נרמזו בברכת הכהנים אותם המלאכים היוצאים מן השופר בראש השנה.

ויש ליתן טעם לשליחותם של אותם המלאכים הק' הן בתקיעת השופר והן בברכת הכהנים.

ולעומקו של מקרא יאמר כשם שתקיעת השופר בראש השנה היא מאסף לכל המחנות, ומעלה השמימה את כל התפילות של כל יחיד ויחיד שלא זכו לעלות במשך השנה, כן ברכת הכהנים שתקנוה בסוף התפילה היא מאסף לכל המחנות, לכל הברכות והתפילות של תפילת הציבור ליתן להם כח לעלות מדרגה לדרגה עד הגיעם אל כסא הכבוד. וזה שמסיימת ברכת הכהנים וישם לך שלום. שישם הקב"ה את כל תפילות עם ישראל בכתר העליון שבכסא הכבוד של מלך מלכי המלכים שהשלום שלו, ובזה מובטחים עם בני ישראל שתפילותיהם פועלות ישועות ואינן שבות ריקם.

ובזה ניחא לאומרו וְאָנִי אֶבְרַכְכֶּם. יש אומרים וְאָנִי אֶבְרַכְכֶּם לעם ישראל על ידי הכהנים. יש אומרים וְאָנִי אֶבְרַכְכֶּם לכהנים שבירכו לעם ישראל. עשה הכתוב את הכהן כשופרו של הקב"ה לברך לעם ישראל. ולכן הם הם אותם

ברכת כהנים

פֶּה תְבָרְכוּ אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר
לָהֶם:

יְבָרְכֶךָ יְיָ ה' ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
יְאָר יְיָ ה' אֱלֹהֵי פְנֵינוּ אֱלֹהֵי יִתְחַנֵּךְ:
יִשָּׂא יְיָ ה' אֱלֹהֵי פְנֵינוּ אֱלֹהֵי וְיִשָּׂם לָךְ
שְׁלוֹם:

וְשָׂמוּ אֶת-שְׁמִי עַל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאָנִי אֶבְרַכְכֶּם: (ו, כב-כז)

על דרך הרמז והסוד, תרמוז ברכת כהנים על עשר ספירות הק'. שעל ידי ברכת הכהנים מושפע שפע חסד מלעילא לתתא דרך כל הספירות. ג' תיבות ראשונות יְבָרְכֶךָ ה' וְיִשְׂמְרֶךָ כנגד כתר חכמה ובינה. ה' תיבות אמצעיות בפסוק השני כנגד חג"ת נ"ה. (חסד גבורה תפארת נצח הוד) ושבוע תיבות אחרונות בפסוק השלישי, לכלול את החמש ספירות דלעיל, ולהשלים את הבנין בשניים נוספים, יסוד מלכות, ובזה נשלמו עשר ספירות שבהשתלשלות ברכת הכהנים.

וכאן יש להאיר מה שמובא בספרים הק' [ומובא ברוב המחזורים של ראש

לעומקו של מקרא - נשא

ג' תיבות שבפסוק ראשון, יברכך יהוה וישמרך. ושתים שבפסוק שני. יאר יהוה.

ולפי שם קדוש זה יסדו את התפילה המובאת בסידורים ובמחזורים **בברכת כהנים, ובתקיעת שופר בר"ה.** והיא ראשי תיבות של שם קדוש זה והיא מסוגלת להמתקת החלומות והדינים:

אנקת"ם הוא השם היוצא בחילוף אותיות מהתיבה **יברכך**, והתפילה היוצאת משם זה בר"ת היא:

אל נא קרב תשועת מצפיה

פסת"ם הוא השם היוצא בחילוף אותיות משם ה': יהוה, והתפילה היוצאת משם זה בר"ת היא:

פחודיה סר תוציאם ממאסר

פספסי"ם הוא השם היוצא בחילוף אותיות מהתיבה **וישמרך**, והתפילה היוצאת משם זה בר"ת היא:

פדה סועים פתח סומים ימינה מצפים

די"ו-נסי"ם הוא השם היוצא בחילוף אותיות מהתיבות יאר-יהוה,

והתפילה היוצאת משם זה בר"ת היא: **דלה יוקשים וקבץ - נפוצים סמוך נה מפלתנו.**

המלאכים היוצאים מן **השופר**, הם הם אותם המלאכים היוצאים **מברכת כהנים**.

ועד היכן מגיעה קדושתם של המלאכים היוצאים מן השופר יש ללמוד מפירוש הרמב"ן בפרשת אמור על הפסוק: [ויקרא כג, כד'] וַיִּבֶר אֱלֹ-הֵינוּ יְשָׁרְאֵל לְאִמֶּר בְּחֻדְשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֻדְשׁ יִהְיֶה לְכֶם שְׁבֻתוֹן זְכָרוֹן תְּרוּעָה מְקַרָּא-קֹדֶשׁ, אומר הרמב"ן: ולא פירש הכתוב טעם המצוה הזאת למה **התרועה ולמה נצטרך **זכרון** לפני השם ביום הזה יותר משאר הימים ולמה יצוה להיותו מקרא קדש עי"ש וממשיך הרמב"ן:**

ועל דרך האמת תרועה היא שעמדה לאבותינו ולנו שנאמר (תהלים פט טז) אֲשֶׁרֵי הַעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יִהְיֶה בָאֹר פְּנִיָה יִהְלִכוּן.

ובשימת לב ירמוז הרמב"ן בפסוק זה גם למלאכים היוצאים **מברכת כהנים** שנאמר בה יאר ה' פניו אליך כפי שקשר **יודעי תרועה עם באור פניה יהלכו**.

ואלה שמות המלאכים היוצאים מן התרועה ומברכת כהנים: **אנקת"ם פסת"ם פספסי"ם די"ו נסי"ם.** והוא הנקרא שם בן כ"ב אותיות: והם כנגד

לעומקו של מקרא - נשא

עליהם מושתת בנין הברכות. ואשר על כן קבעו את ברכת כהנים בתפילת עמידה, לפני שים שלום שהיא כנגד ספירת היסוד, ולאחריה שלימות הבניין בספירת המלכות בפסוק יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהו'ה צורי וגואלי.

ועוד יש לומר, אני הוא אחד משמות ע"ב היוצאים מן הפסוקים ויסע ויבא ויט, וכמו שאומרים בהקפות אני והו הושיעה נא, הוא השם הק' אשר בו מברך הקב"ה לישראל ובו מברך הקב"ה לכהנים. וְאֲנִי אֲבָרְכֶם.

סמיכות ברכת הכהנים

לפרשתינו

הנראה לומר על פי מה שפירש רש"י איש איש כי תשטה וגו', מה כתוב למעלה מן העניין ואיש את קדשיו לו יהיו, אם אתה מעכב מתנות הכהן חייך שתצטרך לבא אצלו להביא לו את הסוטה. וכדי שלא ירננו הבריות, ראו תקלה שבאה לידינו ע"י הכהן ויתלו תקלתן בכהן ח"ו, לכן פרסם הכתוב ברכת כהנים בסמוך לפרשת סוטה, לומר לך דע מעלתן של הכהנים שמברכין את העם ואפילו העם

והם כנגד תפילה, פרנסה וכלכלה, מלבושי כבוד, מעשי נסים:

תפילה כנגד אנקת"ם, כעניין שמבקשים מה' שישמע אנקתם,

פרנסה וכלכלה כנגד פסת"ם, כעניין שמבקשים מה' תן להם פיסת פתם והוא: פסת"ם

מלבושי כבוד כנגד פספסי"ם כעניין שמבקשים מה' תן להם מלבושי כבוד כשם שנתת ליוסף כתונת פסים, והוא פספסי"ם

מעשי נסים כנגד די'ו-נסי"ם כעניין שמבקשים מה' תן להם נסים כפולים ומכופלים, והוא די'ו-נסי"ם.

והם עשרים וארבע אותיות ויחד עם עוד ל"ו אותיות כנגד ל"ו צדיקים שבכל דור הרי הם יחד ס' אותיות שבברכת כהנים, הם ששים הגבורים אשר למלך שהשלום שלו הנשלחים מן התרועה ומברכת כהנים לכל אחד מישראל ליתן להם משאלות לבם לטובה.

וזה שאמר הפסוק (ו, כז) וְאֲנִי אֲבָרְכֶם הו"ו של וּ אֲנִי הוא כנגד היסוד, אני כנגד המלכות. והם יחד יסוד מלכות,

לעומקו של מקרא - נשא

במלואה, עד בלי די, וללא דליפה ונזילה, לעם עושה רצונו. וזה שמסיימים הכהנים וישם לך שלום. שלא רק שאין הם התקלה, אלא הם הצנור להעביר אליך את ברכת השלום ממקור הברכה. ויותר מכך, שעל ידי ברכתם נותנים כח למתברכים להשפיע ברכת שלום על כל סביבותיהם. ואע"פ שיכול הכהן להטיל שלום בין איש לאשתו על ידי המים המאררים, זה בדרך של דיעבד. ולכתחילה יטיל שלום בברכת הכהנים.

ועל דרך הרמז, לזה ירמוז הפסוק (איוב ה, כד): וַיִּדְעַתְּ פִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה. פִּי שְׁלוֹם הֵן אוֹתוֹת וַיִּשֶׁם לְךָ. וַיִּדְעַתְּ פִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה, וישם לך שלום.

נְזִיר לְהַזִּיר לַיהוָה

מִיָּנִין וְשִׁכַר נְזִיר תִּתְּמָץ וְנִין וְתִתְּמָץ שִׁכַר לֹא יִשְׁתֶּה וְכָל-מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וְעֲנָבִים לְתִים וַיִּבְשִׂים לֹא יֵאָכֵל

מיינן ושכר יזיר וגו'. על דרך המוסר, הגדרת הרחקה מן העבירה למדנו כאן. ועל פי לימוד זה גדרו חז"ל גדירותיהם בשני אופנים. א. שאסרו את האדם לעשות כל דבר שיביאנו לידי עבירה,

שבשדות. שאהבתם פרושה על כל החיים. ולא יבואו לתלות תקלתם בכהן. ועוד, שמא יאמר הכהן מה לי ולכל עבודתי שבאה תקלה על ידי להשקות מי סוטה, לכן אמר רחמנא ואני אברכם. ידע הכהן שכרו, שהקב"ה מברכו. ולא על ידו תבוא התקלה אלא על ידי מי שיצרו שולט בו. ועוד, שדרשו בזה ואני אברכם לבני ישראל. שעל ידי ברכת כהנים אברכם להשמר מיצר הרע שלא תבוא תקלה לידם. וזה שנאמר וישמרך.

וכגון זה מצינו בקטרת שעוצרת את המגיפה שלא ירננו הבריות לומר שעל ידה באה תקלה לידם של מקריבי הקטרת בעדת קרת. לכן נאמר בכהן, שגם עליו המצוה להקטיר את הקטרת, ואני אברכם. כשם שברכתי להקטרת שלא ירננו אחריה כן אברך לכהנים שלא ירננו אחריהם, אלא אדרבה יכירו וידעו מעלתם שהם צנור להעביר את השפע של הברכה ממקור הברכה למקבלי הברכה. ועל כגון זה אמר התנא רבן גמליאל בנן של רבי יהודה הנשיא [פרקי אבות פרק ב משנה ד] עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כְּרְצוֹנִי, כְּדִי שְׂעִיעֶשֶׂה רְצוֹנִי כְּרְצוֹנִי. שרצון הוא אותיות צנור. שיש לכוון את הרצונות את רצונך לרצון ה' כמי שמכוון את הצינורות זה לזה, כדי שתדד הברכה

לעומקו של מקרא - נשא

ויש לעיין מה כוונתו של רש"י שהרי לכאורה כולם עושים לשם שמים אלא יש לומר שרש"י כיוון לדרגות שונות **בלשם שמים**. והנזיר מהדרום היה **בדרגה עליונה**. וכן אמרו הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין. ופירושו שכבר **ירד ממדריגתו** בראותו את הקלקול. ולכן אף על פי שגם הוא לשם שמים נתכוון, הרי הוא במדריגה נמוכה יותר. **אבל הנזיר מהדרום לא נסתכל סביביו לגדור עצמו, אלא נסתכל בתוך תוכו**. דרך בבואתו במי המעיין. והזיר עצמו **טרם ירד ממדריגתו**. וזו דרגה לשם שמים גבוהה יותר.

ויש לעיין, במה זכה הנזיר מהדרום כך לרדות ביצרו. אלא ודאי רמז יש כאן **לחכמת התורה**, שהוא מן הדרום, **ומנורה נמצאת בדרום**, ונסתכל בבבואה הנשקפת מן המעיין, ואין מים אלא תורה, ולא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע, ואשר על כן **התכוונותו** בעצמו מתוך **ההתכוונות בחכמת התורה**, היא שעמדה לו. וזה שנתכוונו הז"ל באמרם איש איש כי **תשטה**, לשון **שטות**, שאין אדם חוטא אלא אם כן נכנס בו רוח שטות. ואם ריק הבור ומים אין בו נחשים ועקרבים יש בו. **והנזיר מן הדרום, מן המנורה שבדרום, מן החכמה האלקית הגיע,**

ב. שאסרו עליו **כל דבר שיביאנו לידי עבירה**. וכמובא בנזיר דף ד: **שנדר בנזיר כדי שלא יגבר עליו יצרו**, ויטרדנו מן העולם. זה גדר האדם. ועתה משנהיה כבר נזיר, נאסר עליו כל דבר הדומה ליין. שנאמר מיין ושכר יזיר וגו', חרצנים וזג וגו'. וזה גדר הדברים האסורים על האדם.

מעשה הנזיר מן הדרום

תניא מסכת נזיר [ד:]: אמר שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא חוץ מאדם אחד שבא אלי מן הדרום יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים אמרתי לו בני מה ראית לשחת שער נאה זה אמר לי רועה הייתי לאבי בעירי והלכתי לשאוב מים מן המעיין ונסתכלתי בבבואה שלי ופחז יצרי עלי וביקש לטורדני מן העולם אמרתי לו ריקה מפני מה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך שסופך להיות רמה ותולע' העבודה שאגלחך לשמ"ם עמדתי ונשקתיו על ראשו אמרתי לו כמותך ירבו נזירים בישראל עליך הכתוב אומר {במדבר ו-ב} איש כי יפליא לנדור נדר נזיר להזיר לה'. **ופירש רש"י שם: דמשמע שנודר לשם שמים.**

לעומקו של מקרא - נשא

ואמר קח מאתם. וזה שנאמר קח מאתם, איש כפי עבודתו. ואע"פ שאיש כפי עבודתו הכוונה היא ללויים, אפשר שרמז הכתוב גם לנשיאים עצמם. להזכיר כלל ופרט. מאתם, כפי עבודתו. שהפרט משתווה אל הכלל, והכלל אל הפרט שאין לך ענווה גדולה מזו.

לענין סמיכות הפרשיות

נזיר - כהן

שׁוֹקֵינוּ עֲמוּדֵי נֶשֶׁשׁ מְנַסְדִּים עַל אֲדָנֵי פֶז [שה"ש ה, טו].

בתנחומא ובמדרש רבה נדרשו בשני אופנים המשלימים זה את זה. **בתנחומא בהר**, נאמר במדרש אין לך כל פרשה ופרשה בתורה שאין לה כותרת מלמעלה ובסיס מלמטה. פ' סוף הפרשה נעוץ בתחילתה והוא כעין סיכום ומסקנה של תחילתה. **ובמדרש רבה נשא** מביא המדרש אין לך כל פרשה ופרשה שאינה נדרשת לפניו ולאחריה. **כעין נזיר**, נדרש לאחריו שכשם שאין הנזיר רשאי לשתות יין, כן אין הכהנים רשאים לשתות יין בברכתם ובעבודתם. **ונדרש לפניו**,

ולכן יצרו לא יכול לו. **שדברה תורה כנגדו.**

פרשת הנשיאים

וַיִּקְרִיבוּ אוֹתָם לְפָנֵי הַמִּשְׁכָּן (ז, ג). **ברש"י** שלא קבל משה מידם [מיד הנשיאים] עד שנאמר לו מפי המקום. ופירש בשפתי חכמים שכבר נאמר בנשיאים שהקריבו את קרבנם לחנוכת המזבח, והקרבה זו הנוספת על שום מה. לכן חכה משה לשמוע דבר ה'. ומובא ברש"י עוד בשם רבי נתן שבמשכן הקריבו אחרונים לראות מה יחסר והמלאכה היתה נְיָם, ורק נותרו להם אבנים שירדו מן השמים, אך מעצמם לא הקריבו דבר. ולכן כאן הקריבו ראשונים, להיות הקרבן מעצמותם. לכן אמר ה' קח מאתם. כי זו עיקר עבודתו של האדם להקריב לה' משלו. שנאמר ובכל מאדך. ואף על פי שאמרו באבות תן לו משלו שאתה ושלך שלו, אין זו הוראה לתת לו משלו. אלא ההוראה לתת משלך, רק לא תתגאה לומר משלי נתתי, אלא דע שאתה ושלך שלו. כן כאן הקריבו הנשיאים כביכול מעצמם, רק לא נתגאו אלא קיימו תן לו משלו. ואשר על כן הקריבו כל אחד מהם **בשווה** מה שהקריב חבירו כדי שלא יתגאו זה על זה. ואשר על כן היה חביב בעיני ה'

לעומקו של מקרא - נשא

**וּבָא מֹשֶׁה אֶל-אֱהֱל מוֹעֵד לְדַבֵּר
אֵתוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת-הַקּוֹל מִדַּבֵּר אֵלָיו**
וגו' (ז, פט')

לְדַבֵּר אֵתוֹ. יש לשאול מדוע סָתַם ולא
אמר בפירושו לְדַבֵּר עִם ה'. ונראה
כאילו פחיתות כבוד.

אֵלָּא י"ל מתוך ענוותנותו של משה
בבואו לדבר עם ה', כתב לְדַבֵּר אֵתוֹ
שכביכול נראה כזילותא דמלכא לדבר
עם השם בכל עת שיחפוץ. לכן כתב
לְדַבֵּר אֵתוֹ.

מִדַּבֵּר אֵלָיו. פירש רש"י כבודו של
מעלה לומר כן. מדבר בינו לבין עצמו
ומשה שומע מאליו.

וַיֵּשׁ לִשְׂאוֹל, שהרי בכל התורה כתוב
וידבר ה' אל משה וכו' ולא חש מפני
הכבוד לומר **מִדַּבֵּר אֵלָיו.**

וַיֵּשׁ לִזְמַר דבכל מקום כתוב שם ה'
לכן אין חשש לזילותא. אבל כאן כתיב
בסתם **וַיִּשְׁמַע אֶת הַקּוֹל** ולא כתיב את
קול ה'. לכן החזיר הכבוד כלפי מעלה
לומר **מִדַּבֵּר אֵלָיו**. וכפירש"י, מדבר
בינו לבין עצמו.

כשם שראו כולם את הקלקול שהיין
גורם לסוטה, יזירו עצמם מן היין
כנזיר. ואם נחבר את שני המדרשים
יוצא איפוא שלא רק כל פרשה ופרשה
בפני עצמה נעוץ סופה בתחילתה, אלא
כל פרשה ופרשה **נעוץ הפרשה הבאה**
בפרשה הקודמת. נמצאת כל התורה
כולה מקשה אחת שתכליתה ותחילתה
חד הם. וכעין בראשית ולעיני כל
ישראל, שלעיני כל ישראל שנקראו
ראשית, גלוי וידוע כי למענם ברא
הקב"ה את העולם.

כן בפרשתנו, **על דרך הצח יאמר:**
לעיני הנזיר נראה קלקולה של סוטה.
ולעיני הנזיר נראתה בבואתו על
המעייץ וניתקנה. לעיני העם מברכים
הכהנים, ולא ישתו כעין הנזירים,
ויתברכו מפי עליון כעין העם
שמתברכים, וכעין תרועה שמריעין
והיא שעמדה להם לכהנים ולישראל
המתברכים, כי כולם לשם שמים כנזיר
מן הדרום הם מתכוונים.

דרשת

לְדַבֵּר אֵתוֹ מִדַּבֵּר אֵלָיו

לעומקו של מקרא - נשא

וזה סדר הדברים, כפי שמפורש בתחילת ויקרא. הקב"ה קורא למשה, משה משה ויאמר הנני. ומיד בא משה אל האהל. ועל כך נאמר **וַיִּבְּא מֹשֶׁה אֶל-אֹהֶל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ.**

רק אין איש שומע קול ה' זולתי משה, ונראה הדבר לעומדים שם שמשה בא בלא קריאה.

לכן כתיב **וַיִּשְׁמַע אֶת-הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהִים. לְהַחֲזִיר הַכְּבוֹד כֻּלְּפִי מֵעֵלָה.** ולעומקו של מקרא יאמר שהמלים לדבר אתו אקב"ה קאי. ובבא משה לדבר ה' אתו [כלומר ובבא משה כדי שידבר ה' אתו] **וַיִּשְׁמַע אֶת-הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹהִים.** וכנ"ל.

ועוד יש לומר, **מִדְּבַר** הוא מלשון הנהגה, כאומרו **דַּבֵּר** אחד לדור. מנהיג אחד לדור.

וכן גם מלשון **מִדְּבַר**, והיינו ענוה. שהקב"ה **מִדְּבַר** בינו לבין עצמו מתוך ענוותנותו, וענוותנותו של הקב"ה היא מנהיגה את ענוותנותו של משה.

וזה לעומת זה עשה אלקים: ובבא השם לדבר אתו, עם משה, ובבא משה לדבר אתו, עם השם.

וכן הוא בכל הפסוק לא מוזכר שם ה' אלא ובבא משה לדבר אתו וישמע את הקול וכו'.

ואין להקשות מויקרא אל משה שלא נכתב שם השם, כי שם מיד מוזכר שם שמים וידבר ה' אליו.

ועדיין יש ליתן טעם מדוע אם כן לא מוזכר שם שמים בתחילה. כגון ובבא משה לדבר עם ה', שיזכיר שם שמים ולא יזדקק הכתוב לַשְּׁנוֹת ולומר **מִדְּבַר.**

ויש לומר שזה בודאי אינו דרך של כבוד שבשר ודם יבוא בכל עת אל הקדש לדבר עם השם. שכן דרך השם לקרוא למשה, כפי שהיה בסנה: **מֹשֶׁה מֹשֶׁה ויאמר הנני.** ואין לבוא אל המלך כי אם נקרא אל המלך. ואין דרכו של משה לזמן עצמו אל המלך. כי מי איכא חברותא כלפי שמיא. **לכן כתוב אִתּוֹ,** ואדרבה, זה דרך של כבוד, כי יש בזה יותר כבוד מאשר לומר עם ה'. אך מכיון שיש בזה גם היבט של חוסר כבוד לרואים מן הצד, לכן החזיר הכבוד כלפי מעלה **מִדְּבַר** אליו.

לעומקו של מקרא - נשא

וכפי שפירש המהר"ל ב"תפארת
ישראל", שעל כן הן אותן אותיות,
ובסדר הפוך:

השם - משה. שמשה הוא כעין ידא
אריכתא של הנהגת השם.

ואשר על כן, על דרך המוסר
והאמונה יאמר כי כל אשר ניצוץ
נשמתו של משה רבנו בקרבנו,
שאומרים עליו משה, שפיר קא אמרת,
מתקיים בו ובבא משה לדבר אתו, הוא
עם הקב"ה והקב"ה עמו. וזה שנאמר
מדבר. למי שעושה עצמו כ**מדבר**.

בכל ענייני הקונטרס ניתן לפנות
לטל': 052-7675895
גור-אריה צור
מודיעין עילית
ניתן להצטרף לתפוצת מייל
דוא"ל: leshem895@gmail.com

